

OBSAH

A 1. <i>Vývoj svařování v Sovětském svazu</i> (Ing. D. Pume)	21
1.1 V. V. Petrov, objevitel elektrického oblouku	21
1.2 N. N. Benardos, vynálezce obloukového svařování	22
1.3 N. G. Slavjanov, zakladatel metalurgie obloukového svařování	30
1.4 Rozvoj svařování po r. 1917	41
1.41 Rozvoj tavného svařování	41
1.42 Výzkum únosnosti svarů a svařovaných konstrukcí	45
1.43 Rozvoj odporového svařování	47
1.44 Rozvoj svařování plamenem a řezání kyslíkem	48
1.5 Jak se používá svařování v jednotlivých průmyslových odvětvích Sovětského svazu	48
Seznam literatury A1	53
A 2. <i>Přehled druhů svařování</i> (prof. Ing. Dr F. Faltus)	58
B 1. <i>Svařování slévárenské</i> (Ing. Dr J. Koritta)	63
1.1 Princip	63
1.2 Rozsah použití	63
1.3 Postup při svařování	63
Seznam literatury B1	66
B 2. <i>Svařování thermitem</i> (Ing. Dr J. Koritta)	67
2.1 Princip	67
2.2 Suroviny k přípravě thermitu	68
2.3 Thermitové železo	70
2.4 Způsoby thermitového svařování	74
2.5 Tavné svařování thermitem	74
2.51 Příprava svařovaného místa	76
2.52 Zhotovení voskového modelu	76
2.53 Zaformování svařovaného místa	76
2.54 Předehřátí svařovaného místa a formy	78
2.55 Natavení thermitové směsi	78
2.56 Odlití	79
2.57 Úprava svaru	79
2.6 Svařování šedé litiny	80
2.7 Vady při svařování thermitem	80
2.8 Rozsah použití thermitového svařování	80
Seznam literatury B2	82
B 3. <i>Svařování plamenem</i> (Ing. J. Prudký)	83
3.1 Princip; přehled vlastností plyných paliv	83
3.2 Plyná paliva	83
3.21 Acetylen	83
3.211 Vlastnosti	83
3.212 Hoření	83
3.213 Polymerisace	85

3.214	Vnitřní rozklad	85
3.215	Shučování acetylenu	85
3.22	Technický acetylen	85
3.221	Výroba technického acetylenu	85
3.222	Čištění acetylenu	86
3.223	Lahvový acetylen	86
3.224	Karbid vápenatý	88
3.23	Vodík	89
3.24	Jiná paliva	90
3.3	Kyslík	92
3.31	Vlastnosti	92
3.32	Chemická reakce	92
3.33	Výroba kyslíku	92
3.34	Čistota kyslíku	93
3.35	Doprava kyslíku	93
3.36	Srovnání výhod a nevýhod plynného (lahvového) a kapalného kyslíku při používání	97
3.4	Svařovací plamen	97
3.41	Plamen kyslíkoacetylenový	97
3.411	Druhy plamene	97
3.412	Zpětné šlehnutí plamene	100
3.413	Vliv příměsí v plynech na vlastnosti plamene	101
3.42	Plamen kyslíkovodíkový a jiné plameny	101
3.5	Zařízení pro svařování plamenem	103
3.51	Uspořádání svařovacích souprav na pracovním stanovišti	103
3.511	Stabilní dílenská zařízení	103
3.512	Montážní zařízení přenosné nebo pojízdné	106
3.52	Rozvod acetylenu	107
3.53	Rozvod kyslíku	111
3.54	Baterie acetylenových lahví	113
3.55	Baterie kyslíkových lahví	114
3.56	Acetylenové vyvíječe	116
3.561	Provozní požadavky	116
3.562	Rozdělení podle provozního přetlaku	116
3.563	Systémy	117
3.564	Typy vyvíječů podle účelu a velikosti	120
3.565	Pravidla pro postavení vyvíječů	125
3.566	Ukládání vápenných kalů	126
3.567	Výpočet acetylenových vyvíječů	126
3.57	Acetylenová bezpečnostní předloha	131
3.58	Chemické čističe	135
3.581	Průtočný průřez čističe	135
3.582	Potřebné množství čisticí hmoty v kg	137
3.583	Provoz bez čističů	138
3.59	Láhve	138
3.591	Kyslíková láhev	138
3.592	Acetylenová láhev	138
3.593	Vodíková láhev	140
3.5.10	Redukční ventily	140
3.5.11	Hadice	147
3.5.12	Svařovací hořáky	148
3.512.1	Druhy hořáků	150
3.513	Spořič plynů	153
3.6	Pracovní technika svařování plamenem	156

7.21	Jednoduchý svařovací cyklus	762
7.22	Cyklus programový	764
7.23	Cyklus pulsační	765
7.3	Napájení svařovacího obvodu	766
7.31	Jednofázové napájení bodové svářečky	766
7.32	Třífázové napájecí systémy nepřímé	766
7.321	Mechanická akumulace energie	767
7.322	Akumulace energie v jádru transformátoru	767
7.323	Akumulace energie v kondensátoru	768
7.33	Třífázové napájecí systémy přímé	770
7.331	Zatížení rozložené vektorovým posunutím proudu a napětí	770
7.332	Přímé svařování usměrněným proudem	771
7.333	Třífázový elektronický konvertor	772
7.4	Řízení bodových svařovacích strojů	772
7.41	Řízení svařovacího tlaku	772
7.42	Řízení množství energie dodané do svaru	775
7.421	Řízení kontaktní	775
7.422	Řízení elektronické	783
7.423	Elektronické řízení synchronní	787
7.424	Půlvlnné řízení	797
7.5	Konstrukce bodových svařovacích strojů	799
7.51	Přímé a nepřímé napájení jednoho svařovacího místa	799
7.52	Přímé a nepřímé napájení více svařovaných míst	801
7.53	Stabilní bodové stroje universální	802
7.54	Místně pohyblivé bodové svařovací stroje	805
7.55	Mnohobodové stroje	811
7.6	Technologie bodového svařování	813
7.61	Svařitelnost různých kovů bodovým svarem	814
7.62	Doporučené hodnoty svařovacích veličin	817
7.7	Kontrola bodových svarů	825
7.71	Povrchová kontrola	825
7.72	Zkoušky bez porušení	826
7.73	Zkoušky destruktivní	826
7.731	Destruktivní zkoušky dílenské	827
7.732	Zkoušky makrografické	829
7.8	Obsluha a udržování bodových svařovacích strojů	829
7.81	Připojení	830
7.82	Seřízení stroje pro daný úkol	830
7.83	Povinnost dodržet stále pracovní podmínky při svařování	831
7.84	Přípravky pro bodové svařování	832
7.85	Elektrody a elektrodové špičky	833
7.851	Materiál	833
7.852	Tvary svařovacích špiček	835
7.9	Posuzování a volba svařovacího stroje	837
7.91	Základní pojmy	837
7.92	Volba stroje	840
7.93	Volba řízení	841
7.931	Srovnání řízení elektronického s řízením kontaktním	843
7.932	Směrnice, podle nichž se volí druh řízení	844
C 8.	<i>Odporové svařování na svařovacích lištech</i> (Ing. E. Honzík)	845
8.1	Základy bradavkového svařování	845
8.11	Výhody bradavkového svařování	845
8.12	Možnosti a podmínky bradavkového svařování	846
8.13	Bradavkové svařování nízkouhlíkových ocelových plechů	848

8.14	Prívařování svorníků, šroubů, čepů, matic a pod. k plechům a deskám	855
8.15	Provozní hodnoty a svařovací veličiny svařovacích listů	856
8.151	Vliv svařovacích veličin	857
8.152	Svařovací čas	857
8.153	Svařovací tlak	858
8.154	Svařovací proud	860
8.155	Svařovací výkon	861
8.156	Velikost svaru	862
8.157	Výška bradavek a výstupků	862
8.2	Svařovací lisy neboli bradavkové svářečky	862
8.21	Svařovací lisy	864
8.211	Svařovací tlak	864
8.212	Zdroj proudu pro lisy	865
8.213	Primární spinače	867
8.214	Svařovací čas	867
8.22	Rízení svařovacích listů	868
8.221	Pulsační svařování	868
8.23	Třífázové napájení listů	870
8.24	Svařovací veličiny	870
8.3	Příklady svařovacích listů	871
8.31	Sovětské svařovací lisy řady MRP	871
8.32	Základní technické údaje amerických svařovacích listů	875
8.33	Základní technické hodnoty švédských listů	876
8.34	Čs. svařovací lisy typu ČKD-LP	876
8.35	Zvláštní lisy	883
8.351	Příklad univerzálního svařovacího lisu	883
8.352	Svařovací lis se dvěma vertikálními hlavami	883
8.353	Dvojitý lis	884
8.354	Lis se dvěma hlavami šikmo uloženými	885
8.355	Lis se šesti svařovacími hlavami	885
8.356	Několikanásobné indexní svařovací lisy	887
8.4	Elektrody svařovacích listů	888
8.41	Navrhování přípravků	889
8.411	Rozdíly přípravků	889
8.412	Jalové cesty proudu	889
8.413	Funkce elektrod	889
8.414	Hlavní požadavek na elektrody	890
8.415	Udržovací náklady	891
8.416	Elektrody pro bradavkové svařování součástí se zakřiveným povrchem	893
8.42	Materiál elektrod	896
8.421	Požadované vlastnosti	896
8.422	Vložky ze slitinové mědi	896
C 9.	Švové svařování (Ing. J. Šmok)	898
9.1	Základy	898
9.11	Přehled švových svářeček	900
9.12	Popis funkce švových strojů	902
9.2	Hlavní části odporových svářeček švových a jejich funkce	904
9.21	Mechanismus tlakový	904
9.22	Náhon kotoučových elektrod	905
9.23	Konstrukce kotoučových elektrod	906
9.24	Převod svařovacího proudu	908
9.3	Svařování nepřerušovaným proudem	910

9.4	Svařování přerušovaným proudem	911
9.41	Mechanické asynchronní přerušování proudu	913
9.42	Synchronní mechanické přerušování proudu	913
9.43	Modulace svařovacího proudu	914
9.44	Elektronické řízení švového stroje	917
9.5	Příklady použití švového svařování	920
9.6	Druhy spojů	923
9.7	Provozní kontrola jakosti švových svarů	924
9.8	Volba typu stroje	926
9.81	Příklady konstrukčního provedení švových svářeček	928
9.9	Technologie švového svařování	929
9.91	Volba svařovacích parametrů	929
9.92	Švová svařitelnost různých kovů	930
9.93	Stav povrchu svařovaných součástí	931
9.94	Směrné hodnoty svařovacích parametrů	934
C 10.	<i>Praktické pokyny pro svařování na odporovém lise a konstrukce svařovacích přípravků (B. Vrána)</i>	935
10.1	Zkouška svařitelnosti základního materiálu	935
10.2	Zmenšení nebo odstranění vlivu zakalení okolí svaru	942
10.21	Předehřívání mimo lis	942
10.22	Předehřívání v lise během svařování	943
10.23	Zkrácení kovacího času	943
10.24	Žihání v lise	944
10.25	Žihání příčným proudem	945
10.26	Žihání mimo lis	945
10.27	Vhodný tvar svarku	951
10.3	Vliv tvarové přesnosti a povrchu materiálu	952
10.31	Tvarová přesnost	952
10.32	Jakost povrchu	954
10.4	Svařovací stroje	957
10.41	Svařovací proud	957
10.411	Kolisání napětí v síti	957
10.412	Kolisání velikosti přechodových odporů	958
10.42	Přesnost odměřování svařovacího času	958
10.43	Svařovací tlak	960
10.44	Průběh svařovacího cyklu	962
10.45	Způsoby uklidňování tlakové vlny	968
10.46	Jiné důležité vlastnosti lisů	968
10.461	Bezpečnost proti úrazu	968
10.462	Chlazení	968
10.463	Mazání	968
10.5	Kontrola jakosti svarů	969
10.6	Příklady	974
10.7	Zásady konstrukce svařovacích přípravků pro lis	974
10.71	Funkce svařovacích přípravků	974
10.72	Otlačení ploch, které přivádějí proud do předmětů	980
10.73	Chlazení přípravků	984
10.74	Polohovací a centrační zařízení svařovacích přípravků	988
10.741	Konstrukční zásady	988
10.742	Sloupková vedení	989
10.743	Vedení válcové	991
10.75	Upínací zařízení pro případ výrobních nepřesností součástí dodávaných ke svařování	993
10.76	Pomocné mechanismy	990

10.761	Upínače	996
10.77	Vyhazovače	1008
10.78	Celková koncepce přípravků	1011
10.781	Volné přípravky	1012
10.782	Otočné vícemístné (revolverové) přípravky	1012
10.783	Pasové (konveyorové) svařovací přípravky	1013
10.79	Úprava přípravků s hlediska pracovní bezpečnosti	1015
10.8	Rozměry upínacích čelistí a maximální rozměry svařovacího pří- pravku a volba velikosti svařovacího lisu	1017
10.9	Závěr	1019
Seznam literatury C5 až C10		1023
Rejstřík		1025

3.61	Svařování dopředu	157
3.62	Svařování dozadu	158
3.63	Svařování ocelových plechů v poloze vodorovné shora	161
3.631	Svary bez přídavného materiálu dopředu	161
3.632	Svary I s přídavným materiálem	161
3.633	Tupé svary V	162
3.634	Rohové a koutové svary	167
3.635	Nanášeči svary	168
3.64	Svařování ocelových plechů v poloze svislé	168
3.65	Svařování ocelových plechů v poloze vodorovné na svislé stěně	175
3.66	Svařování ocelových plechů v poloze nad hlavou	176
3.67	Svařování jiných kovů	177
3.68	Svařování dvouplamenovým nebo tříplamenovým hořákem	178
3.69	Svařování ocelí plamenem s přebytkem kyslíku	180
3.610	Svařování ocelí plamenem s přebytkem acetylenu	180
3.611	Svařování dozadu s postupným normalisačním žháním podle Keela	181
3.7	Chyby a opravy při svařování plamenem	182
3.71	Nejčastější chyby při svařování plamenem	182
3.72	Opravy hrubých chyb svarů	187
3.8	Režijní náklady při svařování plamenem	187
3.81	Spotřeba kyslíku	187
3.82	Spotřeba acetylenu V_a v litrech	188
3.83	Přídavný materiál	190
3.84	Amortisace a opravy svařovacího zařízení	194
3.9	Jiné použití plamene kyslíkoacetylenového	195
3.10	Stroje pro svařování plamenem	196
3.10.1	Stroj pro svařování podélných švů	197
3.10.2	Stroj pro svařování trubek	198
3.10.3	Stroj pro svařování válcových nádob	200
3.10.4	Uplatnění strojů pro svařování plamenem	200
Seznam literatury B3		200
B 4. Zdroje svařovacího proudu (Tomáš Unger)		202
4.1	Potrřebné elektrické vlastnosti zdrojů	202
4.11	Statická charakteristika	207
4.12	Dynamická charakteristika	210
4.13	Druhy zdrojů svařovacího proudu	215
4.2	Zdroje stejnosměrného proudu	216
4.21	Svařování ze stejnosměrné sítě	216
4.22	Svařovací generátory (dynama)	219
4.23	Svařovací usměrňovače	251
4.3	Zdroje střídavého proudu	256
4.31	Svařování ze střídavé sítě	256
4.32	Svařovací transformátory	257
4.33	Měníče period	271
4.34	Oscilátory	272
4.35	Zdroje na dvojitý proud	275
4.4	Volba a používání zdroje svařovacího proudu	277
4.41	Požadavky na zdroje svařovacího proudu	277
4.42	Volba zdroje	283
4.43	Připojení a umístění zdroje	286
4.44	Měření a zkoušky zdrojů	290
4.45	Udržování zdrojů svařovacího proudu	296
Seznam literatury B4		300
B 5. Svařování elektrodou kovovou (Ing. O. Křacík)		301

5.1	Princip svařování elektrodou kovovou	301
5.11	Fysikální podstata elektrického oblouku	301
5.12	Základní poznatky o elektrině	303
5.13	Elektrická vodivost	303
5.14	Ionisace plynu	304
5.15	Emise elektronů	307
5.16	Struktura elektrického oblouku	307
5.2	Tepelný a světelný účinek oblouku	309
5.21	Tepelný účinek při svařování obloukem	310
5.22	Světelný účinek oblouku při svařování	311
5.3	Svařovací proud	311
5.31	Proud stejnosměrný	311
5.32	Proud střídavý	311
5.33	Zapálení a hoření oblouku	312
5.34	Magnetické foukání oblouku	313
5.4	Přenos kovu elektrody v oblouku	317
5.41	Princip přenosu	317
5.42	Množství a rozměry kapek	318
5.43	Mechanismus přenosu kapek elektrody	320
5.44	Přenos kapek různých druhů elektrod	323
5.45	Přenos kapek vzhůru	324
5.46	Hloubka závaru	325
5.5	Technika svařování elektrodou kovovou	325
5.51	Volba svařovacích hodnot	326
5.52	Technika pohybu elektrody	330
5.6	Způsoby kladení svarů	337
5.61	Délka svaru	337
5.62	Příčný průřez svaru	341
5.63	Poloha svaru a svařování	342
5.7	Technika provádění základních druhů svarových spojů	349
5.71	Příprava návarových ploch	349
5.72	Sestavení a stehování	350
5.73	Svařování základních druhů svarových spojů	352
5.8	Vady svarů	367
5.81	Nesprávné rozměry a nepravidelný povrch svaru	368
5.82	Přelití svarového kovu	370
5.83	Vruby	372
5.84	Studený svar	373
5.85	Neprovařený kořen	375
5.86	Průvary	376
5.87	Póry a bubliny	376
5.88	Vměsky strusky	377
5.89	Trhliny	378
	Seznam literatury B5	380
	B 6. <i>Svařování elektrodou uhlíkovou</i> (Ing. O. Kracík)	382
6.1	Princip a užití	382
6.11	Svařovací proud	382
6.12	Uhlíkové elektrody	384
6.13	Tavidla	386
6.14	Technika svařování	387
6.15	Zapalování oblouku	388
6.16	Délka oblouku	388
6.17	Foukání oblouku	390
6.2	Svařování oceli	392

6.21 Příprava ke svařování oceli	392
6.22 Způsoby svařování oceli	392
6.23 Svařovací proud a rychlost	393
6.24 Druhy spojů a jejich provádění	394
6.3 Svařování mědi	398
6.31 Svařitelnost mědi	398
6.32 Svařovací proud a rychlost	399
6.33 Přídavný materiál a tavidlo	399
6.34 Způsoby svařování	400
6.4 Svařování hliníku	403
6.41 Svařitelnost hliníku	403
6.42 Svařovací proud	404
6.43 Přídavný materiál a tavidlo	404
6.44 Způsob svařování	405
6.5 Svařování mědi s hliníkem	410
6.6 Svařování litiny	412
6.7 Svařování olova	413
6.8 Svařování pozinkovaných plechů	413
Seznam literatury B6	415
B 7. <i>Svařování atomické</i> (Ing. M. Pirner)	416
7.1 Zařízení pro atomické svařování	417
7.2 Postup při svařování	421
7.21 Svařování plechů malých tlouštěk bez přidávání materiálu	423
7.22 Svařování s přidáváním materiálu	424
7.3 Svařování jednotlivých materiálů	425
7.4 Použití atomického svařování	429
Seznam literatury B7	433
B 8. <i>Obloukové svařování v proudu netečného plynu</i> (Ing. M. Pirner)	434
8.1 Úvod	434
8.11 Plyny, jichž se používá při obloukovém svařování	434
8.12 Výhody obloukového svařování v proudu argonu	435
8.2 Svařování wolframovou elektrodou v proudu argonu	436
8.21 Pochod při svařování, čistící účinek argonu, použití stejnosměrného a střídavého proudu	436
8.22 Vznik stejnosměrné složky	438
8.23 Vliv množství argonu a rychlosti svařování	439
8.24 Zařízení pro svařování wolframovou elektrodou v proudu argonu	441
8.25 Provedení svaru	446
8.26 Směrnice pro svařování jednotlivých materiálů	446
8.261 Svařování nerezavějící oceli	446
8.262 Svařování lehkých a barevných kovů	449
8.27 Automatické svařování wolframovou elektrodou v proudu argonu	449
8.3 Svařování v proudu argonu tavící se elektrodou	453
8.4 Příklady svařování v proudu argonu	456
8.5 Průvarové svařování v proudu argonu	460
Seznam literatury B8	461
B 9. <i>Svařování pod tavidlem</i> (Ing. Z. Duben)	465
9.1 Úvod	465
9.11 Poměr automatického svařování pod tavidlem k svařování obalnými elektrodami	465
9.12 Svařování poloautomatické	468
9.13 Použití svařování pod tavidlem	469
9.14 Svařování uhlíkovou elektrodou pod tavidlem	470
9.15 Svařování položenou elektrodou pod tavidlem (způsob ESS)	470

9.2	Zařízení pro svařování pod tavidlem	470
9.21	Svařovací automaty	470
9.22	Zdroje svařovacího proudu	471
9.23	Vliv statické charakteristiky	472
9.3	Fyzikální a metalurgické děje při svařování pod tavidlem	473
9.31	Oblouk	473
9.32	Tavná lázeň	474
9.33	Metalurgické děje	475
9.4	Svařovaný materiál	477
9.41	Uhlíkové oceli	477
9.42	Legované oceli	479
9.43	Barevné kovy	480
9.44	Plátované plechy	481
9.45	Vlastnosti svarových spojů	481
9.5	Tavidla a svařovací dráty	483
9.51	Tavidla	483
9.511	Vlastnosti tavidel	483
9.512	Rozdělení tavidel	485
9.513	Vliv zrnitosti	487
9.514	Spotřeba tavidla	488
9.515	Zacházení s tavidly	489
9.516	Výroba tavidel	489
9.52	Svařovací dráty	490
9.6	Svařovací podmínky	490
9.61	Svařovací proud	490
9.62	Proudové zatížení elektrody	492
9.63	Napětí na oblouku	493
9.64	Svařovací rychlost	494
9.65	Sklon elektrody	495
9.66	Sklon svařovaného materiálu	495
9.67	Vliv polarity při svařování stejnosměrným proudem	496
9.68	Vliv volného konce elektrody	497
9.69	Vliv styčné spáry (drážky)	497
9.7	Svary tupé, koutové a návary	499
9.71	Druhy tupých svarů	499
9.72	Podložení	499
9.721	Podložení měděnou podložkou	500
9.722	Podložení ocelovým páskem	503
9.723	Podložení tavidlem	504
9.724	Podložení měděnou lištou s vrstvou tavidla	507
9.725	Podložení ručním svarem	510
9.726	Svařování se dvou stran	512
9.73	Svařování tlustých plechů (přes 40 až 50 mm)	517
9.74	Svařování tenkých plechů (do 3 mm)	519
9.75	Druhy koutových svarů	521
9.751	Svařování na stojato	521
9.752	Svary do úžlabí	522
9.753	Přeplátované spoje	524
9.76	Podložení	524
9.77	Navarování	526
9.78	Nejběžnější vady svarů pod tavidlem	527
9.8	Zvláštní případy automatického svařování pod tavidlem	532
9.81	Děrové svary	532
9.811	Provádění děrových svarů na automatu	532

9.812 Svařování pevně upnutou elektrodou (svařování prů-	533
varkou)	
9.82 Průvarové (žlábkové) svary	534
9.83 Zavařování otvorů	534
9.84 Přivařování svorníků	535
9.85 Svařování s použitím formy	536
9.86 Návary na tenkostěnných nádobách	536
9.87 Svařování svislých švů na svislé stěně	537
9.88 Svařování vodorovných švů na svislé ploše	539
9.881 Svařování bez formy	539
9.882 Svařování s použitím formy	540
9.9 Cesty k dalšímu zvyšování produktivity a hospodárnosti svařování pod	
tavidlem	541
9.91 Svařování tenkým drátem	541
9.92 Svařování dvěma oblouky	542
9.921 Svařování dvěma oblouky se společnou tavnou lázní	542
9.922 Svařování dvěma oddělenými oblouky	543
9.93 Svařování třífázovým proudem	543
9.931 Svařování třemi oddělenými oblouky	543
9.932 Svařování třífázovým obloukem	544
9.933 Svařování velkými rychlostmi	544
Seznam literatury B9 a B11	545
B 10. <i>Automaty pro tavné svařování elektrickým obloukem</i>	
(Ing. Dr M. Baimler)	554
10.1 Uspořádání automatu	554
10.2 Regulace délky oblouku	557
10.21 Stejnoseměrný motor s cizím buzením	557
10.22 Dva stejnosměrné derivační motory s diferenciálním soukolím	558
10.23 Motor s třecími kotouči	559
10.24 Stejnoseměrný motor s thyatrony	561
10.25 Motor a kotouč s třecími segmenty	562
10.26 Motor, převodové soukolí a magnetická spojka	563
10.27 Vzduchové turbinky	565
10.28 Regulace kolektorovým motorem a thyatrony	566
10.29 Regulace dvěma motory a diferenciálním soukolím	567
10.3 Automaty s uhlíkovou elektrodou	568
10.4 Automaty s holou elektrodou	571
10.5 Automaty s obalenou elektrodou	572
10.51 Automaty s rovnými obalenými elektrodami	572
10.52 Automaty se speciálními obalovanými elektrodami odvinova-	
vanými ze zásobníku	574
10.53 Automaty vytvářející obal elektrody	576
10.6 Poloautomaty	580
10.61 Poloautomaty s uhlíkovou elektrodou	580
10.62 Poloautomaty s holou elektrodou	580
10.63 Poloautomaty s obalenou elektrodou	580
10.7 Zařízení pro obloukové přivařování svorníků	581
10.71 Popis zařízení	581
10.72 Svařitelnost a postup svařování	586
Seznam literatury B10	589
B 11. <i>Zařízení pro automatické svařování pod tavidlem</i> (Ing. D. Padevět)	591
11.1 Popis zařízení	591
11.11 Přípomínky k návrhu zařízení	591
11.12 Druhy zařízení	592

11.13	Zařízení pro přímočaré svary	594
11.14	Zařízení pro kruhové svary	597
	11.141 Polohovadla stolová	597
	11.142 Polohovadla kladková	598
11.15	Zařízení pro přímé a kruhové svary	600
11.16	Zařízení pro křivočaré svary	603
11.17	Zařízení pro plynulou výrobu	606
11.18	Odssávání tavidla	607
11.19	Připomínky pro elektrické zařízení	610
11.2	Svařovací hlava	611
	11.21 Automatická regulace	611
	11.22 Napětí oblouku	612
	11.23 Vztah mezi napětím oblouku a svař. proudem	613
	11.24 Rychlost tavení drátu	613
	11.25 Rychlost podávání drátu	618
	11.26 Regulační pochod při změně některých neelektrických parametrů	618
	11.27 Regulační pochod při změně délky oblouku	620
	11.28 Regulační pochod při změně síťového napětí	628
	11.29 Automatická regulace výkonu oblouku	630
11.3	Rozdělení, schemata a konstrukce svařovacích automatů	632
	11.31 Universální svařovací traktory	632
	11.32 Lehké přenosné svařovací traktory	634
	11.33 Svařovací hlavy pro stacionární zařízení	635
	11.34 Automatická regulace hoření oblouku	635
	11.341 Podávací motor	636
	11.342 Ward—Leonardovo soustrojí	637
	11.343 Elektronická automatická regulace	639
	11.35 Automatická regulace svařovací rychlosti	640
	11.351 Vibrační regulace svařovací rychlosti	640
	11.36 Zapalování svařovacího oblouku	641
	11.361 Nesamochinné zapalování	641
	11.362 Zapálení oblouku oddálením konce drátu	641
	11.363 Zapálení oblouku vysokofrekvenčním výbojem	643
11.4	Universální svařovací traktor SUE-2000	645
	11.41 Svařovací hlava	646
	11.42 Zařízení pro zasypávání oblouku tavidlem	650
	11.43 Vodicí a kopírovací zařízení	650
	11.431 Vodicí hrot	650
	11.432 Tříkladkové kopírovací zařízení	651
	11.433 Jednokladkové kopírovací zařízení	652
	11.44 Vozík	654
	11.45 Ovládací skříňka	654
	11.46 Regulační skříň	656
	11.47 Automatická regulace napětí oblouku	657
	11.471 Princip	657
	11.472 Zařízení pro regulaci napětí oblouku	657
	11.473 Funkce regulace napětí oblouku	657
	11.474 Automatická regulace svařovací rychlosti	658
	11.48 Instalace traktoru	658
	11.481 Pracoviště	658
	11.482 Nasazení svazku svařovacího drátu na buben	660
11.5	Svařovací poloautomat SPK-600	661
	11.51 Princip práce poloautomatu	661
	11.52 Popis poloautomatu SPK-600	662

	11.521 Podávací ústrojí	662
	11.522 Svařovací držák s ohebnou hadicí	664
	11.523 Ovládací skříň a schema elektrického zapojení	664
	11.53 Svařování hadicovým poloautomatem SPK-600	669
	11.54 Volba svařovacích parametrů	670
11.6	Zdroje svařovacího proudu	670
	11.61 Rozvaděč a přívody	670
	11.611 Rozvaděč pro svařování stejnosměrným proudem	672
	11.612 Rozvaděč pro svařování střídavým proudem	672
	11.613 Síťové vodiče	674
	11.62 Druhy zdrojů svařovacího proudu	675
	11.621 Stejnosměrné zdroje	675
	11.622 Paralelní spojování ss generátorů	676
	11.623 Svařovací transformátory	677
	11.63 Svařovací kabely	680
B 12.	<i>Zvláštní druhy svařování</i> (prof. Ing. Dr F. Faltus)	681
	12.1 Svařování odporovým teplem	681
	12.2 Svařování kmitající elektrodou uhlíkovou	682
	12.3 Svařování obloukem a plamenem	683
	12.4 Svařování s odděleným tavením základního a přidavného kovu	684
	Seznam literatury B12	685
C 1.	<i>Svařování v ohni</i> (Ing. J. Burda)	687
C 2.	<i>Svařování vodním plynem</i> (Ing. J. Burda)	689
	Seznam literatury C2	691
C 3.	<i>Pěchovací svařování plamenem</i> (Ing. S. Synek)	692
	3.1 Úvod	692
	3.2 Popis jednotlivých způsobů svařování	693
	3.21 Pěchovací svařování plamenem v plastickém stavu	693
	3.22 Pěchovací svařování plamenem s natavením povrchu stykových ploch	694
	3.3 Hořáky a zařízení pro pěchovací svařování plamenem	695
	3.31 Mnohoplamenové hořáky	695
	3.311 Kruhový hořák s jedním přívodem	696
	3.312 Kruhový hořák se dvěma přívody	697
	3.313 Čtverhranný hořák	697
	3.314 Čelní hořák pro pěchovací svařování kruhových tyčí s natavením povrchu	697
	3.32 Zařízení pro pěchovací svařování plamenem	698
	3.33 Automatisace	698
	Seznam literatury C3	700
C 4.	<i>Pěchovací svařování termitem</i> (Dr. Ing. J. Koritta)	701
C 5.	<i>Elektrotechnické základy odporového svařování</i> (K. Jarský)	703
	5.1 Přehled způsobů odporového svařování	703
	5.11 Svařování na tupo	703
	5.12 Svařování bodové	704
	5.13 Svařování švové	704
	5.14 Svařování výstupkové	705
	5.2 Ohřev materiálu při odporovém svaru	705
	5.21 Pracovní odpor	705
	5.22 Kontaktní odpor	707
	5.23 Pracovní odpor při svařování na tupo	711
	5.24 Pracovní odpor při bodovém svařování	712
	5.241 Odpor jednoho plechu	712
	5.242 Odpor při vyšší teplotě	714
	5.3 Pracovní odpor a elektrické charakteristiky odporové svářečky	715

C 6. <i>Odporové svařování na tupo</i> (A. Matoušek)	718
6.1 Způsoby odporového svařování na tupo	718
6.11 Pěchovací svařování na tupo	718
6.12 Odtavovací svařování na tupo	718
6.13 Postup při svařování na tupo	719
6.2 Základní veličiny a jejich vzájemné vztahy	722
6.21 Proud	722
6.22 Napětí na elektrodách	722
6.23 Velikost svařovacího transformátoru	723
6.24 Předehřívání a šíře ohřáté zony	723
6.25 Odtavování	724
6.26 Stlačení	724
6.27 Svařovací tlak	725
6.28 Rozdělení svařovacího cyklu	726
6.3 Technologie svařování na tupo	727
6.31 Svařitelnost materiálů	728
6.311 Ocel	728
6.312 Hliník a jeho slitiny	729
6.313 Hořčík a jeho slitiny	729
6.314 Měď a její slitiny	729
6.315 Nikl a jeho slitiny	729
6.316 Jiné kovy	730
6.32 Vliv jakosti povrchu materiálu	730
6.33 Vliv upinacích čelistí a jejich chlazení	731
6.34 Konstrukční úprava upinacích čelistí	731
6.35 Stejně ohřátí obou konců	733
6.36 Uzavřené průřezy	736
6.37 Způsoby, jakými se odstraňuje svařovací otřep	736
6.38 Spotřeba energie	737
6.4 Zjišťování vad a jejich odstranění	737
6.5 Směrné hodnoty svařovacích veličin pro různé materiály	739
6.51 Uhlíková ocel	739
6.52 Legovaná ocel	740
6.53 Nezelezné kovy	740
6.6 Přehled používaných svářeček a směrnice, podle kterých se volí stroj pro různé požadavky	740
6.61 Ruční stroje	740
6.62 Poloařomaty	747
6.63 Automaty	747
6.631 Váčkové automaty	747
6.632 Universální automaty	748
6.64 Vodní chlazení čelistí a transformátoru	751
6.7 Obsluha a udržování svářeček na tupo	752
6.71 Mechanická část	752
6.72 Elektrická část	752
6.73 Vodní chlazení transformátoru, sekundárního obvodu a čelistí	753
6.74 Připojení na síť	753
6.8 Příklady provedení strojů	754
6.9 Pěchovací stroje a stroje na svařování řetězů	759
6.91 Pěchovací stroje	759
6.92 Stroje na svařování řetězů pěchovacím způsobem	760
C 7. <i>Svařování bodové</i> (K. Jarský)	762
7.1 Úvod do bodového svařování	762
7.2 Časový průběh svařovacích veličin — svařovací cyklus	762